

LIETUVOS KINOLOGŲ DRAUGIJOS ŠUNŲ EKSTERJERO TEISĖJŲ REGLAMENTAS

VARTOJAMOS SĄVOKOS

Lietuvos kinologų draugija (LKD) - asociacija, vienijanti Lietuvos šunų mylėtojų klubus, atstovaujanti jiems Tarptautinėje kinologų federacijoje (FCI).

LKD šunų eksterjero teisėjas - tam tikrų veislių/veislės šunų žinovas, kvalifikuotas vertinti jų išorę/eksterjerą.

LKD nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėjas - pradinė teisėjo kvalifikacija, suteikianti teisę vertinti šunis visose LKD/FCI pripažįstamose Lietuvos ir nacionalinio lygio užsienio parodose bei suteikti atitinkamus titulus.

LKD tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjas - aukštesnė teisėjo kvalifikacija, suteikianti teisę vertinti šunis visose LKD/FCI pripažįstamose parodose Lietuvoje ir užsienyje bei suteikti atitinkamus titulus.

Veislės teisėjas – asmuo, turintis teisę teisėjauti vienai arba kelioms šunų veislėms;

Grupės(-ių) teisėjas – asmuo, turintis teisę teisėjauti visoms vienos ar kelių FCI grupių šunų veislėms, taip pat išrinkti atitinkamos FCI grupės gražiausius šunis;

Visų veislių teisėjas – asmuo, turintis teisę teisėjauti visoms šunų veislėms, taip pat išrinkti bet kurios FCI grupės bei parodos gražiausius šunis.

LKD šunų eksterjero Garbės teisėjas - nusipelnęs LKD teisėjas; Garbės teisėjo vardą suteikia Kolegija.

LKD šunų eksterjero teisėjų kolegija - LKD padalinys, kurio nariai yra visi LKD tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjai.

LKD šunų eksterjero teisėjų kolegijos biuras - kolegialus valdymo organas, veikiantis tarp LKD šunų eksterjero teisėjų kolegijos posėdžių.

Parodos asistentas - asmuo, organizuojantis ringo darbą parodos metu, padedantis teisėjui ir dalyviams.

Nacionalinė paroda - visų veislių šunų paroda, kurioje suteikiami nacionaliniai titulai.

Tarptautinė paroda - visų veislių šunų paroda, kurioje suteikiami nacionaliniai ir tarptautiniai titulai.

Veislės klubo paroda - vienos ar kelių veislių šunų paroda, kurioje suteikiami nacionaliniai ir specialūs klubo titulai.

Įskaitinis seminaras – seminaras, kurio tema įeina į teisėjų mokymosi ir tobulinimosi programą ir/arba susijusi su teisėjo teisėjaujama arba studijuojama veisle (-ėmis).

LKD ŠUNŲ EKSTERJERO TEISĖJŲ KOLEGIJA

1. LKD šunų eksterjero teisėjų kolegiją (toliau - Kolegiją) sudaro LKD tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjai. Kolegijos narys turi būti kurio nors LKD klubo narys.
2. Kolegija renkasi posėdžiui ne rečiau kaip kartą per metus. Kolegijos posėdis kviečiamas Kolegijos biuro sprendimu arba pareikalavus 1/3 narių. Posėdžiai laikomi įvykusiais, kai juose dalyvauja mažiausiai 1/3 narių. Sprendimai priimami paprasta balsų dauguma.
3. Kolegija tvirtina LKD šunų eksterjero teisėjų reglamentą, LKD asistentų ir šunų eksterjero teisėjų rengimo programas, esant reikalui, keičia Kolegijos biuro nutarimus.
4. Kolegijos biurą sudaro Kolegijos pirmininkas, sekretorius ir trys nariai.
5. Kolegijos pirmininką, sekretorių ir biuro narius renka Kolegija iš savo narių penkeriems metams.
6. Kolegijos biuras posėdžiauja esant reikalui, bet ne rečiau kaip du kartus per metus. Kolegijos biuro posėdžiai kviečiami Kolegijos pirmininko iniciatyva, pareikalavus

sekretoriui ar mažiausiai 2 nariams. Posėdžiai galioja dalyvaujant ne mažiau kaip 2/3 narių. Sprendimai priimami paprasta balsų dauguma.

7. Kolegijos biuras:

7.1. kasmet sudaro, tikrina, papildo ir pateikia LKD sekretariatui bei skelbia internete teisėjų ir asistentų sąrašus;

7.2. organizuoja asistentų testus ir teisėjų egzaminus;

7.3. organizuoja teisėjų rengimo kursus ir seminarus;

7.4. tvirtina teisėjų kategorijas ir teisėjaujamų veislių sąrašą;

7.5. išduoda teisėjų pažymėjimus;

7.6. stabdo teisėjų įgaliojimus;

7.7. skiria nuobaudas.

8. Kolegijos pirmininkas:

8.1. pirmininkauja Kolegijos ir Kolegijos biuro posėdžiams;

8.2. organizuoja Kolegijos biuro darbą;

8.3. pateikia Kolegijai metinę ataskaitą.

9. Kolegijos biuro sekretorius:

9.1. protokoluoja Kolegijos ir Kolegijos biuro posėdžius;

9.2. informuoja Kolegijos ir Kolegijos biuro narius apie mokymų bei posėdžių laiką ir vietą;

9.3. tvarko Kolegijos ir Kolegijos biuro dokumentaciją.

10. Kolegijos/Kolegijos biuro posėdžiai:

10.1. Kolegijos bei Kolegijos biuro posėdžiuose nariai privalo dalyvauti. Posėdyje nedalyvaujantys nariai savo balso teisę gali perduoti kuriam nors kitam nariui. Tokiu atveju narys turi pateikti Kolegijos biurui prašymą, kuriuo balsavimo teisė perduodama kitam Kolegijos nariui.

PARODŲ ASISTENTAI

11. Parodos asistentu gali tapti kiekvienas LKD klubo narys, ne jaunesnis kaip 16 metų, išlaikęs LKD parodų asistento testą.

12. Asistentų testo klausimai susiję su LKD parodų taisyklėmis, LKD čempionų tvirtinimo tvarka bei šiuo Reglamentu.

13. Prieš laikydami testą asistentai gali išklausti kursus, kuriuos organizuoja Kolegijos biuras.

14. Asmuo, norintis išklausti kursus ir/ar laikyti asistento testą, raštu pateikia prašymą Kolegijos pirmininkui.

15. Testą vertina vienas tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjas.

16. Apie kursų ir testo datą bei vietą Kolegijos biuro pirmininkas pateikia informaciją LKD tinklapyje ne vėliau kaip prieš 14 dienų iki kursų pradžios/testo dienos.

17. Išlaikęs testą asistentas gauna asistento lapą su testo išlaikymo data ir LKD antspaudu; asistento lape fiksuojamas jo darbas parodose.

18. Asistento stažas trunka mažiausiai 2 metus. 2 metus nedirbęs nei vienoje parodoje asistentas išbraukiamas iš sąrašo. Toks asmuo gali vėl tapti asistentu iš naujo išlaikęs testą.

19. Asistentas privalo:

19.1. laikytis LKD šunų parodų taisyklių ir šio Reglamento reikalavimų;

19.2. vykdyti ringo teisėjo ir parodos organizatorių nurodymus;

19.3. laikytis kinologinės etikos normų ir LKD etikos kodekso;

20. Nusizengus šio Reglamento punktams asistentams skiriamos nuobaudos:

20.1. įspėjimas nurodant galiojimo terminą;

20.2. suspendavimas nuo 6 iki 12 mėnesių;

20.3. pašalinimas iš asistentų, leidžiant naujai laikyti asistento testą ne anksčiau, kaip po 2 metų.

NACIONALINĖS KATEGORIJOS ŠUNŲ EKSTERJERO TEISĖJAS

21. Nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėju norintis tapti asmuo (toliau – pretendentas) privalo:

21.1. turėti ne mažesnę kaip 2 metų asistento stažą;

21.2. būti asistavęs mažiausiai dvidešimtyje parodų per trejus paskutinius metus;

21.3. turėti ne mažesnę kaip 5 metų kinologinį stažą (šunų su LKD/FCI kilmės dokumentais veisimo ir/arba dalyvavimo LKD/FCI pripažįstamose parodose ir/ar kitoje LKD/FCI pripažįstamoje veikloje);

21.4. būti LKD klubo narys;

21.5. būti ne jaunesnis kaip 18 metų;

21.6. turėti mažiausiai vidurinį išsilavinimą;

21.7. neturėti galiojančių nuobaudų.

22. Norintis laikyti nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėjo egzaminą pretendentas Kolegijos biurui privalo pateikti šiuos dokumentus:

22.1. prašymą laikyti nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėjo teorinį egzaminą;

22.2. kinologinės veiklos CV (gyvenimo aprašymą);

22.3. klubo nario bilietą;

22.4. užpildytą asistento lapą.

23. Prašymas svarstomas biuro posėdyje. Apie biuro sprendimą dėl leidimo laikyti teorinį egzaminą pretendentas informuojamas elektroniniu laiškais.

24. Teoriniai egzaminai vyksta ne rečiau kaip 2 kartus per metus. Egzaminus priima Kolegijos pirmininko paskirta egzaminų komisija, kurią sudaro 3 tarptautinės kategorijos šunų teisėjai. Datos numatomos metiniame teisėjų posėdyje.

25. Teorinis egzaminas vyksta dviem etapais:

25.1. pretendentas pokalbyje su egzaminų komisijos nariais pateikia savo motyvus tapti teisėju, atsako į egzaminų komisijos narių klausimus. Egzaminų komisija įvertina pretendento motyvacijos tinkamumą ir sprendžia dėl leidimo laikyti teorinį egzaminą;

25.2. egzaminų komisijai teigiamai įvertinus pretendento motyvaciją, jam pateikiami teorinio egzamino klausimai, į kuriuos jis atsako raštu, esant reikalui, žodžiu atsako į papildomus egzaminų komisijos klausimus ir po to egzaminų komisijos nariai įrašo savo sprendimą ir pasirašo egzamino lape;

25.3. egzaminų komisijai neigiamai įvertinus pretendento motyvaciją, jam pasiūloma kita galima teorinio egzamino laikymo data, ne ankstesnė, nei po 6 mėnesių.

26. Nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėjo teorinio egzamino temos:

26.1. šuns anatomija, morfologija ir judesiai;

26.2. genetika, šuns elgsena ir sveikata;

26.3. teisėjo elgsena ir išvaizda, teisėjavimo principai ir technika;

26.4. LKD šunų parodų taisyklės, LKD čempionų tvirtinimo tvarka bei šis Reglamentas;

26.5. FCI parodų nuostatai bei teisėjų reglamentas;

27. Išlaikęs teorinį egzaminą ir atlikęs privalomas stažuotes pretendentas į nacionalinius teisėjus turi rašyti prašymą Kolegijos biurui laikyti praktinį egzaminą (veislės standarto(-ų) ir šuns aprašymo metodikos praktinių žinių) – žiūrėti STAŽUOTĖS IR PRAKTINIAI EGZAMINAI.

28. Nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėjas turi teisę:

28.1. teisėjauti visose LKD organizuojamose šunų parodose ir suteikti nacionalinius ir tarptautinius titulus;

- 28.2. dvi pirmąsias parodas teisėjauti tik Lietuvoje;
- 28.3. teisėjauti nacionalinėse ir veislės klubo parodose užsienyje ir suteikti nacionalinius titulus.
- 28.4. laikyti egzaminus ne daugiau kaip 12-ai naujų veislių per kalendorinius metus, kol nėra uždaryta pirma FCI grupė, išskyrus FCI 4 gr.

TARPTAUTINĖS KATEGORIJOS ŠUNŲ EKSTERJERO TEISĖJAS

29. Tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėju gali tapti nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėjas, kuris:
- 29.1. pateikė prašymą Kolegijos biurui tapti tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėju;
- 29.2. turi ne mažesnę nei 4 metų teisėjavimo stažą, skaičiuojamą nuo pirmos teisėjautos parodos;
- 29.3. per 4 pastaruosius metus teisėjavo mažiausiai 8 kartus bent 2 parodas per metus ir ne mažesnę, nei Priede Nr. 1, nurodytą šunų skaičių;
- 29.4. bent vieną kartą teisėjavo tarptautinėje arba veislės klubo parodoje, ne mažesnę nei Priede Nr.1. nurodytą šunų skaičių;
- 29.5. kasmet įvykdė reikalavimus teisėjams, išvardintus šio Reglamento 58.5. ir 58.6. punktuose;
- 29.6. per 4 pastaruosius metus kasmet asistavo ne mažiau kaip 3 tarptautinėse šunų parodose bei 3 nacionalinėse ir/arba veislės klubų šunų parodose (ne mažiau kaip 300 šunų per metus);
- 29.7. neturi galiojančių nuobaudų.
30. Tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjas gali teisėjauti visose FCI pripažįstamose parodose ir suteikti nacionalinius bei tarptautinius titulus.

GRUPĖS TEISĖJAS

31. Grupės teisėjas turi teisę teisėjauti visas vienos ar kelių FCI grupių šunų veisles, taip pat rinkti atitinkamos FCI grupės gražiausius šunis (BIG – Best in Group).
32. Grupės teisėjas automatiškai įgyja teisę teisėjauti:
- 32.1. FCI naujai pripažintoms šunų veislėms, priskirtoms tai grupei;
- 32.2. FCI nepripažįstamoms veislėms, priskirtoms tai grupei pagal morfologiją.
33. Grupės teisėjas išsaugo teisę teisėjauti veislėms, kurios perkeliamos į kitą grupę.
34. Veislės teisėjas pirmą kartą tapti FCI grupės teisėju gali ne anksčiau kaip po 4 metų nuo teisėjavimo pradžios (nuo pirmos teisėjautos parodos datos):
- 34.1. pateikęs prašymą Kolegijos biurui tapti grupės teisėju;
- 34.2. teisėjavęs šios grupės veislėms vidutiniškai 2 kartus per metus, ne mažesnę nei Priede Nr.1. nurodytą šunų skaičių;
35. Jei pirmoji iš eilės yra 4 FCI grupė, taksų veislių teisėjas tampa 4 FCI grupės teisėju anksčiausiai po vienerių metų nuo pirmo teisėjavimo datos, teisėjavęs ne mažiau kaip 2 parodas ir ne mažesnę nei Priede Nr.1. nurodytą šunų skaičių. Tokiu atveju antrajai pasirinktai grupei galioja 34 punkte nurodyta tvarka, o teisėjavimo pradžia skaičiuojama nuo 4 FCI grupės teisėjo kategorijos patvirtinimo datos.
36. Tolimesnių grupių (iki penktosios imtinai) teisėjo kvalifikacijos patvirtinimas galimas ne anksčiau, kaip po vienerių metų nuo ankstesnės grupės kvalifikacijos patvirtinimo.
37. Esant 5 grupių teisėju galima įgyti dviejų tolimesnių grupių teisėjo kvalifikaciją per metus.
38. Teisėjas, esantis penkių FCI grupių teisėju (privalomos 2, 3, 9 FCI grupės) Kolegijos biuro sprendimu gali įgyti teisę teisėjauti visiems gražiausių šunų rinkimams (BIS – Best in Show)

nacionalinėse parodose. Tarptautinėse parodose teisėjauti visų gražiausių šunų rinkimams (BIS – Best in Show) gali tik visų veislių teisėjas.

VISŲ VEISLIŲ ŠUNŲ TEISĖJAS

39. Visų veislių šunų teisėjas turi teisę teisėjauti visoms šunų veislėms, taip pat rinkti bet kurios FCI grupės bei parodos gražiausius šunis. Jei FCI pripažįsta naują šunų veislę, visų veislių teisėjas automatiškai įgyja teisę joms teisėjauti. Visų veislių šunų teisėjas turi teisę teisėjauti visoms FCI nepripažįstamoms veislėms.

40. Visų veislių šunų teisėjo kategorija tvirtinama patvirtinus atskirai visų dešimties FCI grupių teisėjo kvalifikaciją.

STAŽUOTĖS IR PRAKTINIAI EGZAMINAI

41. Išlaikęs teorinį egzaminą ir atlikęs privalomas stažuotes pretendentas į nacionalinius teisėjus turi išlaikyti praktinį egzaminą.

42. Pirmą kartą stažuotis ir laikyti galima vienos šunų veislės praktinį egzaminą, vėliau galima mokytis kitas tos pačios FCI grupės veisles, kol bus išlaikyti visų tos grupės veislių egzaminai.

43. Kolegijos biuras, gavęs motyvuotą teisėjo prašymą, turi teisę vieną kartą padaryti išimtį ir leisti laikyti kitos FCI grupės veislės egzaminą, neišlaikius visų einamosios grupės veislių egzaminų.

44. Nacionalinės ir tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjai gali papildyti teisėjaujamų veislių sąrašą po reikalingų stažuotčių ir išlaikę praktinį veislės standarto egzaminą.

45. Stažuotės atliekamos suderinus su parodos organizatoriais ir gavus teisėjo sutikimą. Prašymas parodos organizatoriui yra pateikiamas ne vėliau kaip prieš 15 dienų iki parodos. Parodos metu prie ringo organizatorius privalo iškabinti stažuotojų sąrašą ir nurodyti šunų veisles. Vienu metu pas teisėją gali stažuotis ne daugiau kaip 2 stažuotojai, tačiau parodos organizatorius pasilieka teisę koreguoti stažuotojų skaičių. Pas vieną teisėją stažuotojas gali stažuotis daugiausiai penkias veisles.

46. Stažuotis galima:

46.1. pas LKD tarptautinės kategorijos šunų teisėją, turintį ne mažesnę nei 7 metų bendrą teisėjavimo stažą;

46.2. Lietuvoje vykstančiose parodose pas kitų FCI šalių tarptautinės kategorijos šunų teisėjus;

46.3. kitose šalyse LKD/FCI pripažįstamose parodose pas FCI tarptautinės kategorijos ir kitus LKD/FCI pripažįstamus ne FCI šalių šunų teisėjus, gavus Kolegijos biuro leidimą (prašymas pateikiamas likus ne mažiau kaip 20 dienų iki parodos);

46.4. tik vienos grupės veislėms, kol neišlaikyti visi tos grupės šunų veislių praktiniai egzaminai, bet ne daugiau kaip 2 grupių stažuotčių per metus, besimokant pirmąsias penkias grupes, ir ne daugiau kaip 3 grupių stažuotčių per metus, besimokant likusias penkias grupes.

47. Norint laikyti praktinį egzaminą, prašymas Kolegijos biurui turi būti pateiktas mažiausiai prieš mėnesį, nurodant norimas laikyti šunų veisles ir pristačius stažuotčių lapus (stažuotės galioja 2 metus). Kolegijos biuras duoda raštišką leidimą laikyti egzaminą (Kolegijos sekretorius siunčia el. laišką). Apmokėjimą už egzaminą patvirtinančio dokumento kopija pateikiama Kolegijos biurui ne vėliau kaip per 7 dienas nuo egzamino datos. Nesumokėjus už egzaminą laiku, egzaminas neįskaitomas.

48. Egzaminus priima LKD tarptautinės kategorijos šunų teisėjai, kuriuos patvirtina Kolegijos biuras.

49. Praktinis egzaminas laikomas raštu, aprašant reikiamą konkrečios veislės šunų skaičių (žr. „Veislių sąrašas stažuotei“). Tą pačią dieną vienas egzaminuojamasis gali laikyti ne daugiau

kaip 3 šunų veislių egzaminą. Egzaminuojamasis aprašymus sudeda į atskirą voką kartu su įvertinimu, pasirašo ant voko ir jį atiduoda Kolegijos biuro sekretoriui.

50. Praktinis egzaminas vyksta:

50.1. parodos metu - atskirame ringe, prieš prasidedant ekspertizei parodos ringuose (arba po jos);

50.2. ne parodos metu - specialiai egzaminui pristačius reikalingą skaičių reikiamos veislės šunų;

50.3. praktinio egzamino data ir vieta turi būti skelbiama LKD tinklapyje prieš 14 dienų iki numatyto egzamino datos.

51. Neišlaikius praktinio egzamino, pakartotinai jį galima laikyti ne vėliau kaip po dviejų kalendorinių metų, atlikus papildomas šunų veislių stažuotes (mažiausiai pusė šunų skaičiaus, nurodyto stažuočių sąrašė) ir gavus Kolegijos biuro raštišką leidimą. Perlaikoma pas tą patį teisėją arba, egzaminuojamojo pageidavimu, pas Kolegijos biuro sudarytą komisiją.

52. Pakartotinai neišlaikius praktinio egzamino per dvejus metus, pretendentas gali laikyti egzaminą bedraja tvarka.

53. Tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjas gali įgyti teisę papildyti teisėjaujamų šunų veislių sąrašą nelaikydamas praktinių egzaminų, tik atlikęs reikalingas stažuotes, kai:

53.1. turi ne mažesnę nei 10 metų bendrą teisėjavimo stažą, skaičiuojamą nuo pirmosios teisėjautos parodos datos;

53.2. ne mažesnę nei 5 metų tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjo stažą;

53.3. yra bent vienos FCI grupės teisėjas, išskyrus 4 FCI grupę;

53.4. pastaruosius trejus metus teisėjavęs ne mažiau kaip po 6 parodas (ne mažiau kaip 300 šunų) per metus;

53.5. pastaruosius trejus metus išlaikęs ne mažiau kaip po 5 praktinius šunų veislių egzaminus per metus;

53.6. neturi galiojančių nuobaudų.

54. Jei teisėjas įgijo teisę papildyti teisėjaujamų šunų veislių sąrašą nelaikydamas praktinių egzaminų, tik atlikęs reikalingas stažuotes, kiekvienais metais jis turi teisėjauti ne mažiau kaip 6 parodose (ne mažiau kaip 300 šunų);

55. Vienerius metus neįvykdęs 54 punkto reikalavimų teisėjas netenka 53 punkte nurodytos lengvatos. Kad vėl galėtų naudotis lengvata, teisėjas per ateinančius metus turi teisėjauti ne mažiau kaip 6 parodose (ne mažiau kaip 300 šunų) ir išlaikyti ne mažiau kaip 5 šunų veislių praktinius egzaminus.

56. Vieno Kolegijos biuro posėdžio metu gali būti patvirtinta ne daugiau kaip 10 naujų (privalomų) šunų veislių vienam teisėjui.

ŠUNŲ TEISĖJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

57. Teisėjas turi teisę:

57.1. teisėjauti jo kategoriją atitinkančiose parodose;

57.2. teisėjauti kitose šalyse FCI pripažįstamų organizacijų kvietimu;

57.3. asistuoti visose LKD ir jos klubų rengiamose parodose;

57.4. turėti savo asmeninį antspaudą;

57.5. nemokamai jeiti į visus LKD renginius.

58. Teisėjas privalo:

58.1. vadovautis FCI patvirtintais veislių standartais, nediskriminuojančiai vertinti visus šunis;

58.2. pažymėti šuns sveikatos trūkumus aprašymo kortelėje;

58.3. laikytis FCI ir LKD dokumentų bei taisyklių, Gyvūnų gerovės įstatymo reikalavimo;

58.4. sistemingai gilinti žinias ir kelti kvalifikaciją;

58.5. prieš metinį Kolegijos posėdį pateikti Kolegijos biurui nurodytos formos metinę ataskaitą;

58.6. kasmet pasirinktinai dalyvauti šiose veiklose:

58.6.1. teisėjauti 2 parodose, ne mažesnį, nei Priede Nr.1. nurodytą šunų skaičių;

58.6.2. dalyvauti 2 įskaitiniuose seminaruose;

58.6.3. praveisti 2 seminarus teisėjams;

58.6.4. asistuoti 2 tarptautinėse šunų parodose (ne mažiau kaip 100 šunų);

58.6.5. veiklas galima derinti;

58.7. per 4 metus teisėjauti bent 2 parodose ne mažesnį, nei Priede Nr.1. nurodytą šunų skaičių;

58.8. teisėjaudamas užsienyje, kalbėti viena iš FCI kalbų (anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų). Jeigu teisėjas nekalba nei viena iš minėtų kalbų, jis turi pasirinkti asmeniniu vertėju, kurio išlaidas apmoka pats, nebent su parodos organizatoriais susitariama kitaip.

58.9. reaguoti į neleistiną elgesį su šunimis ringe ar už jo ribų ir imtis visų galimų veiksmų tokį elgesį sustabdyti;

58.10. būti punctualus ir drausmingas renginiuose;

58.11. iš anksto pranešti apie motyvuotą neatvykimą į renginį;

58.12. pranešti apie visus pasikeitimus, reikalingus teisėjų sąrašui (siunčia el. laišką Kolegijos sekretoriui);

58.13. tvarkingai rengtis;

58.14. mandagiai elgtis.

59. Teisėjas negali:

59.1. viršyti savo kategorijos teisių;

59.2. kritikuoti kito teisėjo sprendimų;

59.3. siūlyti teisėjauti;

59.4. skaityti katalogo prieš parodą ir teisėjaujant;

59.5. ringe rūkyti, vartoti alkoholį, naudotis mobiliuoju telefonu;

59.6. iki parodos pabaigos bendrauti ir/arba gyventi pas dalyvius, kurie eksponuoja šunis jo ringe;

59.7. keliauti į parodą, kurioje jis teisėjauja, su dalyviais, kurie eksponuos šunis jo ringe;

59.8 registruoti ir/arba eksponuoti šunis parodoje, kurioje jis teisėjauja;

59.9. teisėjauti šuns, kurio savininkas ar bendrasavininkis jis buvo, laikė pas save ar pardavė mažiau nei prieš šešis mėnesius iki teisėjavimo dienos; tai galioja ir partnerio, artimiausių giminaičių bei gyvenančių teisėjo namuose asmenų šunims;

59.10. teisėjauti jam priklausančių ir/arba esančių bendrasavininkystėje šunų, partnerio, artimiausių giminaičių arba asmens, gyvenančio su teisėju jo namuose, šunų;

59.11. teisėjauti FCI nepripažįstamuose renginiuose;

59.12. didinti su teisėjavimu susijusias išlaidas;

59.13. teisėjavimo metu stažuotis (pertraukėlių metu).

60. Kitos teisėjų teisės:

60.1. Teisėjas gali eksponuoti parodose, kuriose neteisėjauja, šunis, kurie:

60.1.1. priklauso jam, jo partneriui, artimiausiems giminaičiams arba asmeniui, gyvenančiam jo namuose;

60.1.2. yra jo išveisti;

60.1.3. yra bendrasavininkystėje su kitais asmenimis.

60.2. Parodoje, kurioje teisėjas teisėjauja, jo partneris, artimiausi giminaičiai arba asmuo, gyvenantis su teisėju jo namuose, gali eksponuoti šunį, nepriklausantį teisėjui, jei tą šunų veislę teisėjauja kitas teisėjas.

60.3. Gavęs kvietimą teisėjauti užsienyje, teisėjas turi įsitikinti, kad paroda yra organizuojama FCI pripažintos organizacijos.

ŠUNŲ EKSTERJERO TEISĖJO ĮGALIOJIMŲ SUSTABDYMAS IR NUOBAUDOS

61. Kolegijos biuras turi teisę stabdyti teisėjo įgaliojimus (suspenduoti):

61.1. paties teisėjo prašymu;

61.2. teisėjui nebesant jokio LKD klubo nariu;

61.3. teisėjui neįvykdžius šio Reglamento 58.5., 58.6., 58.7. punktų reikalavimų;

62. Kolegijos biuras gali grąžinti teisėjo įgaliojimus jam prašant, jei pašalinta suspendavimo priežastis.

63. Suspendavimo laikotarpis neįskaičiuojamas į teisėjo stažą.

64. Suspendavimo laikotarpiu teisėjas:

64.1. negali teisėjauti, stažuotis ir laikyti egzaminų;

64.2. gali asistuoti, lankyti bei pravesti seminarus.

65. Teisėjui 5 metus iš eilės neįvykdžius šio Reglamento 58.5., 58.6., 58.7. punktų reikalavimų jis šalinamas iš teisėjų sąrašo. Tokiu atveju norintis vėl teisėjauti teisėjas privalo išlaikyti teorinį ir praktinį egzaminą. Teisėjavimo stažas skaičiuojamas nuo pirmos teisėjautos parodos datos po pakartotinio egzamino išlaikymo.

66. Teisėjams, nusižengusiems LKD įstatų, LKD arba FCI šunų eksterjero teisėjų reglamentų ar LKD etikos kodekso reikalavimams, Kolegijos biuras turi teisę skirti vieną šių nuobaudų:

66.1. įspėjimas;

66.2. suspendavimas;

66.3. pašalinimas iš teisėjų sąrašo.

67. Prieš priimant sprendimą teisėjui turi būti užtikrinta galimybė pasiaiškinti žodžiu arba raštu. Priimant sprendimus negali dalyvauti tiesiogiai su svarstomu nusižengimu susiję asmenys.

68. Apie paskirtą nuobaudą teisėjas turi būti informuojamas el. paštu.

69. Teisėjas turi teisę apskųsti sprendimą Kolegijai.

70. Jei tarptautinės kategorijos šunų teisėjui paskirtos nuobaudos, paminėtos 66.2. ar 66.3. punktuose, apie jas turi būti pranešta FCI sekretoriatui ne vėliau kaip per 7 dienas po sprendimo įsigaliojimo.

Šis Reglamentas įsigalioja nuo 2023 m. vasario 1 d.

Priedas Nr. 1.

Teisėjaujamų veislių skaičius metų pradžioje	Minimalus vidutinis teisėjautų šunų skaičius parodoje*
1-3	15
4-9	25
10 ir daugiau	50

*Tai šunų skaičius, kurį reikia teisėjauti, kad būtų įskaityta viena pilna paroda, pvz.: 2 veisles galintis teisėjauti teisėjas turės įskaitytas 2 parodas visais atvejais, kai teisėjautų šunų bendras skaičius bus ne mažesnis, nei $30 (15=(1+29)/2=(15+15)/2=(6+9+15)/2=(7+3+10+10)/2)$, t.y. kad būtų įskaityta viena paroda, šunų skaičių galima surinkti ir per kelias parodas. Skaičiuojama per kalendorinius metus, šunų ar parodų skaičius į kitus metus nepersikelia.